

DISPUT

586 A

HAC

ANTRÉTIEN

ENTRE AR

JUIF-ERRANT hac ar **BONOM MIZER**,

*Pere zo en em rencontret tos da Orléans,
ha pere*

zo noz-de o vale ac'houdenez o daou assambles

Var ton : *Güerz ar Burete.*

DIDOSTAIT, compagnenez a bep seurt qalite,
Devit clévet eun disput composet a nôve,
Grêt etre an daou den cossa a zo var ar bed-mâ,
Pere, allas ! a vevo betec ar varn diveza.

Unan anê zo hanvet Isaac ar Baleant,
Egoile ar Baourente, caus ar vil nec'hamant,
Abalamour d'au anqen e laqa eu hor brô :
Ar bed oll a dra certen a garfe ve maro.

Tost d'ar guær a Orleans int en em rancontret ;
Evel daou zen ancien int en ém barlautet :
Isaac a zônje deàn e voa én ar c'hossa.
Ha pa dal, en deus cavet c'hoas cossoc'h eguetâ.

Ar Baourente, p'er güelas, en devez lavaret :
Bonjour mignon Juif-Errant, e pelec'h oude bet ?
Lavar dñ pes seurt micher a res var ar bet-màn ;
Meurbet out squis ha fatig, hervez m'en remercàn.

Me zo n'ôs-de o vale, gant Doue condaonet,
Abalamour d'ar pec'het meus dezàn displijet ;
Terrubl bras ê va anqen, deffot qu'ittât ar bet ;
Qen a vo ar Varn general, allas ! ne varvint qet.

Mes, va mignon, emeàn, biscoas ne meus cavet
Qen cos a c'houi er bet-mâ, daoust ma meus baleet.
Me s'ônje voan a c'hossa a voa var ar bet-màn,
Ha pa dal, em eus cavet va far, va ar velàn.

Sious dîn, va c'hrouadur, em e Baourente,
Te zo c'hoas nêve ganet e comparêson dîn-me :
Te lavar e mout er bed passeet trivarc'h cant vloa,
Ha me zo passeet pemp mil : pini eo ar c'hossa ?

Pa bec'has hon Tad Adam, o tisoboissa,
En o dy e voen ganet ha cunduet gantâ :
Memes tra e vugale o deus bet va maguet,
Hac ec'h esperàn er graïn c'hoas bete fin ar bed.

Va zad c'ôs, eme Isaac, p'omp en em rancontret,
Livirit dîn hoc'h hano, pes seurt micher a ret :
Meurbed e z'ôn estonet ouz ho clêvet brêmâ
Penos e zoc'h er bed-mâ abaoe pemp mil bloa.

Ar baourente, emeàn, oun a viscoas hanvet,
Ha va flijadur vrasa eo tourmanti ar bed ;
Laqat brepret an dizurs e qement plaç m'oun bet ;
Caus oun eus a vil maleur, tad an oll grueldet.

Te a dle va anaout dreist oll dud ar bed mâ,
Rac abaoe ma zout ganet, e maou oc'h da heuilla ;
Exercet e meus varnout peb seurt ingrateri,
Paourente, chagrin, clênved a renn did anduri.

Mar dê te eo an hini a dourmant an oll bet,
Eo profit e vez maro, ha bigen ne vez bet ;
Evid'ôn-me, maleürus a voar mad, sious dîn !
Ec'heus uzet em andret re a ingrateri.

Brémàn, p'am anevezes, pella, affronter còs :
En em deun pell diouzin, ha va lès da repos :
O comprenn pe seurt annui am eus var an douar,
Abaoue trivarc'h cant vloas a rez din calz glac'har,

Pa zono an trompillou d'ont d'ar Varn general,
Pa finisso ar bed-màn, me quittayo ractal ;
Evit ac'han da neuze, elles n'em resolvi
Da anduri paourente, peb tourmant hac annui.

Te eo ar speret goassa a voe biscoas er bed,
Hac an oll, bras ha bian, a zo ganes nec'het :
Betec an dud pinvidic hac ar varc'hadourien
A zo ganete jenet qercoulz ac har beorien.

Me gred ervad, va mignon, ar pez a lavaret ;
Noblanç ha tud pinvidic a meus me goal ozet,
Ha ma ne gueront diouall ouzin-me nôz ha de,
E tostayo hep nebeut outo ar Baourente.

Me a gav din eo güell zot ar zonch ac'h eus-te grêt ;
E ty ar re binvidic e vez güell gunduet
Eguet e ty ar beorien, o tont d'o chagrina ;
An darn-vuia anezo n'o deus qet a vara.

Esper a meus d'a vonet var o zro hep dale,
Etouez ar re binvidic me a rai eur bale :
Mar gallàn-me antreal eur veach en o zy,
O deveo calz euz a boan barz m'o c'huitaïn mui.

Re fall eo quiscamant, ô cos affronter còs !
E ty ar re buissant bigen n'ho po repos ;
Ractal ma viot güelet o fallout antreal,
An disterra eus an ty a deui d'o chasseal.

Va entetit, ma mignon, me ya dre finesse,
Bep eun tamic d'ho c'havet en nôz coulz hac en de,
Pa ven eur vech antreet, ne qet æs va c'hass quît :
Me avoar ober tud paour eus a re binvidic,

Te a zo eur goal draïtour, eun den pernicious,
Eun affronter, eur mechant, hac eur malicious,
Elec'h lezel tub ar bed ebars en o repos.
E zont caus a vil maleur hac en deiz hac en nôs.

An nep ne fell qet dêze ec'h antrefen en o zi,
Arabat bea prodig, na tam feneanti :
En ty lod ec'h antreân hac a voar va c'hass quît,
Am c'hass da dy ar re-all hac am mir manific.

Eus a bers an drouc-speret ez out te deut er bed
En em denn pell diouzôn, scüis ôñ ouz da velet.
Da viana, pa ouzout va zourmant ha va oat,
E poent dit, affronter côs, buan dont d'am c'huittât;

Na re gôs, na re yaouac, nac an anaoudeguez,
Na mignonet, na nep den na excusân james :
An nep a garo divonil ha laqat eves mad,
Am c'hasso demeus e zouez, mar qeront labourat.

Rac-se-ta, compagnunez, mar fell dêc'h evita
Ar Vizer, ar Baourente, divoalit piz outâ :
En Paris, Rom, ha Bourdel, hac en Marseil ê bêt;
Mes ret eo e chassel adouez ar Vretonet.

An neb deus c'hoant da gaout Histor Bonom Mizer,
A ello mont d'ho frena da dy an Imprimer.
Er guær eus a Vontroulez, en traôn ar ru ar Vur,
Hac en devo ouz e len calz euz a blijadur.

FIN.

CANTIC JUDAS

Var ton : *Al Labourer Sul ha Gouel.*

Me ho supli, compagneuz, tostaat oll da glêvet
Buez an den maleürussa e voe biscoas var bed
Pehini e deveus lazet e dad ha mad ar roue,
E vam bropr en deus eureujet, ha trahisset Mab Doue.

Ar scritur a deus da barlaut eus a Judas ar mechant,
Pehini a zo güir exempl d'ar bed oll entieramant.
Da drec'hi an avaristet, eur pec'het qer maleürus,
A zo caus eus a vit bec'het a fach hon roue Jesus.

Doue ebars en aviel a ro demp calv exemplou
Da drec'hi an avaristet sourcen an oll bec'hejou.
Dreist pep tra e cavan merqet bue Judas ar mechant.
Pehini zoenem daouet gantar c'hoant da gaoutar c'hant.

Pa voa e vam eus e zouguen, ar Profet e lavaras
E devije eur c'hrouadur a raje dêi anqen vras;
Disclêria eure en antier ha d'e vam coulz ha d'e dad,
Penos e vije er bed-màn o mab eun den mizerabl.

E dad hac e vam o clévet eur c'hélou qen dinatur,
Petra a vije erruet er bed gant o c'hrouadur,
A voe qer trist ha qer nec'het, m'o deus sòjjet entreze,
En instaut ma lije ganet, lemet deàn e vue.

Er Jude pa e bet ganet, e guerent o deus sòjjet,
Ober souden eur vag brouan, hac enni e voe laqet
Al lestr etre daouarn, Doue da vont gant ar mor pirilla
O sòjjet en em disober eus den qer maleürus.

Doue ne felle pet deàn veje bet perisset,
Evit servichout da exempl d'an oll bete fin ar bet;
Ar môr, an avel an tourmant a gundue ar vag brouan,
Hac en rentas savet en bordic eun enezen :

En enezen-ze e chomme eur roue eus an Egypt.
Ha n'en bevoa e vugale qen nemet eur mad uniq;
O vea eun deiz o pourment, ha gantàn tud e bales,
E cavas ar vagic brouan voa chommet touez an tréz.

Ar roue ea deus commandet vont da velet petra voa;
En instant o deveus cavet eur c'hroudur ar c'haera :
Neuze rojot commandement demeus acers ar roue
D'e gass d'ar pales prontamant, ha savetaï e vue.

Ar roue en deus er maguet, hac en devoa santimant
D'e zesqi ha den instrui, d'e ober eun den vaillant;
Mes evel ma voa e galon douguet d'an avariçtet,
Ña elle qet en nep fécon e zivoal diouc'h ar pec'het.

Judas pa e bet commancet da vout en oad a rêson,
A zant e galon attaquet gant cals a ambition ;
Arc'hant, rubanou, bizeyier, ha carcanou, ha perlez,
Quement a elle da attrap a laere d'ar rouanez.

Mab ar roue a voa cossoc'h eur tamic eguet Juda,
Ha pa velas e laeronci, e laras deàn trist bras :
Me a lavaro sur d'am zad penos e zoc'h o laerez,
Hag a lacay ho corrija, ma na chenchit a vuez.

Ar roue p'en deveus gouezet al laeronciou mechant,
En deveus en disseziet ha corrijet promptamant,
Ha disclêriet en güirione voa eur c'hrouadur cavet,
Penos e voa dre charite e voa bet gantàn savet.

Judas a gonservas neuze en e galon cassoni
Ha maliç ouz ar prinç yaouanc, nelle qet e andori ;
O sonjal o voa heritour d'ar roue coulz hac e vab,
E qemeraz ur volonte d'e laza, ar miserabl !

Eun devez pa oa disõnjet on oll eus a guementse,
E lavar deàn an traitour : deut da vale ganèn-me ;
Pa voant eun nebeut ecartet, er scõas gant eun tol bas,
D'an douar en deus er pilet, hac en e voad er beuzas.

Ac'hane buan é tec'het, ha var boez e hent e yas,
Hac, hervez comzou ar Profet, en e vro ec'h erruas ;
Memes er guær ma voe ganet e chomas da zervicha,
Hep bea gaut den anaveet, en hostaliri vrassa.

Evel ma voa eun den vaillant, tud an ty en estime,
Hag a gonfie ennàn arc'hant, pini alies a laere ;
Pa vije casset da breña meur a seurt marc'hadourez,
E vire deàn an arc'hant, hac e tache da laeres.

Evestra roas deàn eur vech arc'hant evit prena fronez,
E dad propr a voa jardiner, eno e yas da laeres ;
E dad a erruas gantàn, a gommanç d'er scandalat,
Judas a guemeras eur men hac er beuzas en e oad.

Al lezen demeus ar vrô ze a gondaone ar muntrer
Da zemezi d'an intañvez, evit punition sclêr ;
Ar pezh a erruas neuze, rac Judas a eureujas,
E vam bropr a voa intañvez, rac e dad eo a lazas.

Aben eun nebeudic amzer m'oent bet o daou'assembles
O conta o aventuriou, en eur dom'na eun nosvez,
E vam, pini voa e bried, e deus anaveet he mab,
Pini a voe outi ganet, en c'hoec'h bis var bep troad.

Hac hi o commanç da grial : ô Doue, Crouer ar bed !
Cetu accomplisset efa ar c'homzou eus ar Profet !
Judas a guemeras anqen en e galon gouscoude,
Rac ne vouie qet e-unan en devoa grêt qementse.

Quittât a eure e bried evit mont da redec brô,
Ha quittat an douar Egypt, caus deàn calz maleuriou.
Eneur vont, en deus racontret Jesus, Redemptor ar bed,
O vale gaut e Ebestel, leañ a garante barfet.

Judas, pa velas hor Zalver en em dolas d'an daoulin.
Mar plichfe ganéc'h va receo, emeàn, va Mestr divin.
Sellit ouzòn dre ho true, me a zo eur pec'her bras,
Hac e meus eur güir volonte evit antren en ho craç.

Jesus a lavaras deàn : qüittat ar pec'het marvel,
Pehini zo en da galun, a buez Abostol fidel ;
Chom atao em c'hompagnunez, te a velo Mab an Den
O vervel ebars er groas da breua ar bec'herien.

Jesus, pa voe deut an amzer d'ober ar Redemption,
A roas d'e oll Ebestel ar goan ar gommunion :
Güir exempl d'an oll bec'herien, Judas en deus recevet
An drouc-speret en e galon dre sonch an avariçtet.

Jesus, goude ar gommunion, gant eur garantezantel,
A guemer dour hac eur zerviet, a voalc'h treid e Ebestel,
Hep exanti memes Judas, o lavarat gant douçder :
Te, emeañ, am zrahisso, va Abostol infidel.

Pa voa êchu ar Goan Pascal, e yas Jesus hor Zalver
Varzu ar Jardin Olivet da bedi e Dad Eternel :
Judas, an traïtour qer cruel, a yas pront a dra certain,
Vit ar som a drêgout diner d'e verza d'ar Judevien.

Pa velas Judas ar boanniou a andure Mab Doue,
E qemeraz eun dizesper hac a droublas e ene ;
Ma yas da guinig an arc'hant, hac e voe bet refuset,
Hep ma conservas güir glac'har a grenn, an den milligüe,

Er c'hontrol, n'em abandoni a eure d'an dizesper,
Evel a ra meur a hini, hac a zisplich d'or Zalver :
Mont a eure d'en em grouga dre arrach a guementsset
Ar pez zo caus ma zeo daonet epad an eternite.

Cetu amâ-ta, Christenien, eun exempl eus ar c'haera
E vit renonç d'an dizesper ha caout ar glac'har vrasa
Goulennit pardon ouz Doue hac ho pet eur feiz barfet.
Hac e zeot en fin ho pue da adori an drindet.

FIN.